

2019-07-31

Justitiedepartementet

Karin Pilsäter
070-382 65 55
karin.pilsater@tco.se

Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag

Ds 2019:6

Yttrande TCO

TCO har beretts möjlighet att lämna yttrande över ”Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag” Ds 2019:6. I promemorian föreslås att ett privat aktiebolag ska ha ett aktiekapital om minst 25 000 kronor.

TCO avstyrker förändringen.

Minimikravet på aktiekapital är en viktig del av den svenska aktiebolagsrätten. Ägaren till ett bolag riskerar inte att förlora mer än det kapital som satts in i företaget.

Inledningsvis sattes kravet till 5 000 kronor, vilket ungefär motsvarade den uppräknings som gjordes på 1970-talet till 50 000 kronor. På 90-talet ökade kravet till 100 000 kronor för att sedan återigen sänkas till 50 000 kronor 2010.

Syftet med sänkningen är att det ska vara möjligt för fler att starta företag i aktiebolagsform. Enligt promemorian har antalet nystartade aktiebolag ökat från 8 000 per år till 30 000 per år sedan kapitalkravet sänktes.

Någon egentlig utvärdering av den senaste reformen har inte genomförts. Vilka konsekvenser i praktiken som den gett upphov till är alltså inte känt. Sedan kapitalkravet sänktes har antalet personer som är sysselsatta genom arbete ökat från 4 028 000 personer 2010, 4 279 000 år 2014 till 4 629 000 år 2018. Samtidigt har antalet personer som i huvudsak försörjer sig som företagare, eller dennes familjemedlemmar minskat från 495 000 år 2010 till 493 000 år 2014 och 491 000 år 2018. Antalet registrerade företag har ökat från 914 000 år 2010, 1070 000 år 2014 till 1 136 000 år 2018. Det är alltså en stor skillnad mellan antalet företag och antalet företagare.

Det finns dock inget fog för att utifrån denna statistik säga att ökat antal startade nya företag ger ett ökat antal sysselsatta.

Aktiebolaget som bolagsform har stora fördelar, inte minst genom att det för den enskilde nyföretagaren är lättare att separera företaget från den privata ekonomin. Vid ett lägre kapitalkrav än vad som företagets kapitalbehov kräver kommer ägaren dock alltid att bli

tvungen att blanda in sin privatekonomi genom pantsättning, borgenskrav eller helt privata lån.

Däremot utgör ett kapitalkrav en viss barriär både mot försök att genomföra allt för orealistiska affärsidéer och oseriösa sådana, liksom ren ekonomisk brottslighet. Det är sådant som i sin tur riskerar att fortsätta urholka värdet av och förtroendet för aktiebolag som bolagsform.

Inte minst ur de anställdas perspektiv är det angeläget att företag har ett tillräckligt kapital för att säkerställa en trygg och långsiktig verksamhet som möjliggör att de anställda får lön och annan ersättning för sitt arbete.

Skälen för förslaget i promemorian är ytterst vagt angivna. Som visas ovan är det inte så att antalet startade företag är ett bra mått på företagandet eller hur många som sysselsätts genom företagande. Ändå anges i konsekvensanalysen att ökat företagande innebär att statens skatteintäkter ökar, trots att man inte visar på något samband mellan fler bildade aktiebolag och något ökat företagande.

Samtidigt anges att hinder mot seriöst företagande blir något lägre, men att den ökande användningen av aktiebolag vid ekonomisk brottslighet i kronor räknat torde "inte vara så stor att den har någon nämnvärd betydelse".

Sverige behöver fler och växande företag. Men mot bakgrund av att någon egentlig utvärdering av den förra sänkningen av kapitalkrav inte redovisas, och att den i promemorian gjorda konsekvensanalysen är mycket vag och otydlig både vad gäller vilka fördelar som förväntas uppnås som vilka nackdelar dessa medför, avstyrker TCO förslaget.

Eva Nordmark
Ordförande

Karin Pilsäter
Utredare